

Nationellt referenslaboratorium (NRL) för parasiter

NRL-uppdraget delas med Folkhälsomyndigheten som har huvudansvar; Karolinska Universitetssjukhuset som ansvarar för malaria och toxoplasma, och Länssjukhuset Ryhov som ansvarar för stöd avseende multiplex-PCR för påvisning av olika tarmparasiter. Fohm, KS, Jönköping och Region Skåne delar på ansvaret för Malariadiagnostik.

Vid frågor kontaktas huvudansvarigt NRL, om det inte är tydligt att frågan hanteras av kompletterande NRL.

Kontaktuppgifter och tillgänglighet

Klinisk mikrobiologi, Region Jönköpings län

Kontaktpersoner: Anna Henningsson, Jessica Ögren

Vi har personal under kontorstid varje helgfri vardag under året. Kontakt tas då med kundtjänst via telefon 010-242 20 00 eller

epost Laboratoriemedicin@rjl.se.

Skriv Referensdiagnostik parasiter i ämnesfältet.

Analys

Laboratoriet tillhandahåller multiplex-PCR både på SAF-fixerad feces och obehandlad feces. Vid behov kan även mikroskopi för påvisning av maskar, maskägg, larver, trofozoiter, cystor och oocystor tillhandahållas.

Analys	Svarstid	Provmaterial
Multiplex real-tids PCR för påvisning av Entamoeba histolytica, Entamoeba dispar, Giardia intestinalis, Cryptosporidium spp och Cyclospora cayetanensis (+ vid behov Dientamoeba fragilis) Ackrediterad analys	2-7 dagar	SAF-fixerad feces, obehandlad feces.
Multiplex real-tids-PCR för påvisning Maskinfektioner (Bland annat S. mansoni, Strongyloides, Taenia spp, Dibothriocephalus spp)	2-7 dagar	Obehandlad feces
Fecesmikroskopi (cystor och maskägg), påvisning av maskar, maskägg, larver, trofozoiter (under förutsättning att provet	2-4 dagar	SAF-fixerad feces, obehandlad feces. Urin (S. haematobium)

fixerats i SAF vid provtagning eller tas som färskprov), cystor och oocystor. Etylacetatkoncentration, direct wet smear och flotationskoncentration. Ackrediterad analys		
Enterocytozoon bieneusi och Encephalitazoon spp –PCR (Microsporidium)	2-7 dagar	
Babesia (Mikroskopi och PCR)	1-3 dagar	
Plasmodium-PCR (artbestämning)	1-3 dagar	
Trichomonas vaginalis GeneXpert	1-3 dagar	

Svar till externa kunder ges i dagsläget i pappersform men vid brådskande svar kan vår kundtjänst kontaktas per telefon 010-242 20 00.

Remiss

[Remiss NRL Parasit](#) (öppnas i nytt fönster)

Referensmaterial

- Feces (SAF-fixerade) från mikroskopipositiva prov.
- Feces från PCR-positiva prov.
- Extraherat DNA från positiva prov.

Avgift: Efter överenskommelse. Enstaka prov tillhandahålls kostnadsfritt.

Expertstöd

Diagnostikstöd: Stöd efter förfrågan för utredning av patient med misstänkt infektion. Vi kan även vid behov (som vid tillfälliga resursbrister på ordinarie analyserande laboratorium) bistå med hjälp med rutinmässig primärdiagnostik både för molekylärbiologiska och morfologiska metoder.

Metodstöd: Vi kan bistå med material, erfarenhet och praktisk hjälp för både multiplex-PCR och mikroskopi och kan hjälpa till med metodutveckling både praktiskt och teoretiskt.

Kvalitetsstöd: Vi kan bistå med kontrollmaterial, second opinion och verifiering av fynd som komplement till Folkhälsomyndigheten och KS Huddinge. Erbjuder utbildning lokalt i parasitologisk diagnostik för biomedicinska analytiker och läkare.

Information: Spridning av information och ny kunskap på nätverkets webbportal, ffa om olika metoder, agens och pågående utbrott.

Utveckling och samverkan

Vi avser att fortsätta med det arbete vi redan gör idag, dvs. att utvärdera, jämföra och optimera analysmetoder och utredningsstrategier (t ex tillämpning av diagnostisk algoritm) samt att tillhandahålla både material och utbildning vid behov.

Vi planerar att regelbundet skicka ut prov för extern provningsjämförelse. Vi kommer att utbilda och fortbilda personal kontinuerligt samt vid behov och delta i nationella och internationella konferenser och nätverk för att upprätthålla och förbättra kunskaper.

Vi kommer fortsätta att aktivt dela med oss av erfarenheter och resultat. För tillhandahållande av referensmaterial planeras samarbete med andra aktörer, till exempel Folkhälsomyndigheten men också internationella leverantörer av kvalitetskontroller som SKML och UKNeqas samt andra kontakter för att kunna tillhandahålla de flesta typer av agens vid behov.

Vi ansvarar för och arrangerar Svenskt Nätverk för Parasitologisk Diagnostik (SNPD).

Omvärldsbevakning och beredskap

Vi har en god överblick över vilka metoder och tester som används för parasitologisk diagnostik i landet. Vi har också en god uppfattning om hur diagnostiken ser ut i stort i Skandinavien och övriga Europa.

Genom fortsatt aktivt deltagande i nätverk, konferensdeltagande och litteraturbevakning håller vi oss uppdaterade om nya riskområden, utbrott och om utvecklingen inom diagnostik och forskning.

Vi kan erbjuda hjälp med primärdiagnostik vid t.ex. utbrott men har i dagsläget ingen metod för att typa (t.ex. *Cryptosporidium* spp), men vi ser möjligheter i att kunna utveckla sådant vid behov.

Vi ser det som en nödvändighet att ha ett nära samarbete med Folkhälsomyndigheten, både vad det gäller diagnostik (då en del fåtalsdiagnostik utförs där) men också i kunskap och kompetensutbyte.